

Beslut

**efter granskning av elevers tillgång till läroböcker och
andra läromedel i grundskolan vid Hunnebostrands
skola i Sotenäs kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd av 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en granskning på Hunnebostrands skola avseende verksamhetens kvalitet gällande elevers tillgång till läroböcker och andra läromedel i grundskolan.

Granskningens syfte är att granska kvaliteten i de utvalda skolornas arbete med att ge eleverna tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

Skolinspektionen gör en samlad bedömning utifrån de kvalitetskriterier som tagits fram för granskningen (se Bilaga 3). Skolinspektionen bedömer verksamhetens kvalitet i tre nivåer, hög kvalitet, hög kvalitet i flera delar eller låg kvalitet. Om Skolinspektionen bedömer att ett utvecklingsarbete behövs för att höja verksamhetens kvalitet anges ett eller flera utvecklingsområden. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs då av huvudmannen.

Beslut

Skolans arbete med att ge eleverna tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål

Skolinspektionen bedömer att Hunnebostrands skola i Sotenäs kommun i flera delar uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna inom området.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande områden:

- Använd läroböcker och andra läromedel för att skapa sammanhang i undervisningen och progression i elevernas lärande.
- Ge eleverna möjlighet att använda läroböcker även utanför undervisningstid.
- Stärk ledningen och samordningen av arbetet med att ge alla elever tillgång till läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.
- Utvärdera tillgången till och användningen av läroböcker och andra läromedel samt vidta vid behov åtgärder för att utveckla skolans arbete.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast **den 3 augusti 2026** redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas. Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se eller med post till Skolinspektionen Postadress: Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer (dnr 2025:11321) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Skolans arbete med att ge eleverna tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål

Bedömningsområden
Lärarnas arbete med att organisera och genomföra undervisningen så att eleverna får använda läroböcker och andra läromedel. • Sammanhang, progression och ämnesintresse • Instruktioner och användning av läroböcker och andra läromedel i undervisningen • Användning av läroböcker och andra läromedel anpassade utifrån elevernas olika förutsättningar och behov • Möjlighet att använda läroböcker och andra läromedel utanför lektionstid
Rektorns ansvar för att alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda ändamålsenliga läroböcker och andra läromedel. • Rektorns styrning och ledning av arbetet gällande elevernas tillgång till läroböcker och andra läromedel • Rektorns ansvar för lärarnas delaktighet i valet av läroböcker och andra läromedel • Rektorns arbete med likvärdighet inom skolenheten gällande läroböcker och andra läromedel • Utvärdering och utvecklingsarbete gällande läroböcker och andra läromedel

Skolinspektionen bedömer att Hunnebostrands skola i Sotenäs kommun i flera delar uppfyller de framtagna kvalitetskriterierna inom området.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn, lärare och elever, observationer av delar av lärmiljön med fokus på tillgången till läroböcker och andra läromedel samt inkommen dokumentation från huvudmannen.

Sammanhang, progression och ämnesintresse

Granskningen visar att läroböcker och andra läromedel används i merparten av ämnena för att skapa sammanhang och överblick över de ämnen och moment som eleverna läser. Därutöver visar granskningen att det finns ett medvetet arbete gällande läroböcker och andra läromedel som möjliggör progression i elevernas lärande samt bidrar till att eleverna vill lära sig mer. Däremot visar granskningen att det saknas läroböcker i ämnet teknik för årskurs 4–6.

I intervjuer med lärare framkommer att lärarna använder aktuella och relevanta läroböcker anpassade efter läroplanen för att planera och strukturera sin undervisning. När lärarna ska gå igenom ett nytt område med eleverna är läroboken till hjälp för att skapa struktur och sammanhang. Lärare i årskurs 1–3 uppger att den fysiska läroboken skapar en grund som kan ge en större förståelse för ämnet i sin helhet. Lärare i årskurs 4–6 beskriver att det också blir tydligt för eleverna vad de lärt sig.

Vidare framkommer att läroböcker i merparten av ämnena utgör en stomme i undervisningen och att lärare använder dessa på ett sätt som skapar sammanhang, ämnesintresse och progression. Exempelvis uppger lärare från årskurs 1–6 att läroböcker används i samtliga stadier. Av intervjuer med lärare i årskurs 1–3 och av dokument som begärts in av huvudmannen framgår att eleverna har tillgång till läroböcker i svenska, matematik, samhällsorienterande ämnen och naturorienterande ämnen. I årskurs 4–6 har eleverna tillgång till läroböcker i svenska, engelska, matematik, de olika samhällsorienterande ämnena och i de naturorienterande ämnena. Det framgår av intervjuer med lärare samt av dokumentation som begärts in från huvudmannen att läroböcker används på ett genomarbetat sätt för att skapa progression i elevernas kunskapsutveckling. Lärare uppger exempelvis att läroboken skapar en grund med en tydlig avgränsning av innehåll vilket ger en översikt över vad eleverna ska lära sig under läsåret. Emellertid framgår att det inte finns någon aktuell lärobok i teknik för årskurs 4–6 och den äldre läroboken används inte heller i undervisningen.

Av intervjun med rektorn framgår att skolan i viss mån diskuterat skillnaden i resultat mellan pojkar och flickor men då mer generellt när det gäller skillnaden i läsförmågan och i hur pojkar och flickor tar till sig innehållet i läroböcker och läromedel. Lärare uppger att de har arbetat mot att skapa tydlighet för eleverna och undervisar på liknande sätt hur eleverna kan ta sig an texter i lärobok och läromedel. Lärare i årskurs 1–3 uppger att de förbereder eleverna på vad de ska läsa om i läroboken och bland annat använder och förklarar de olika begrepp och bilder från lärobokstexterna. Lärare i årskurs 4–6 uppger att de tar sig an lärobokstexterna tillsammans med eleverna och lär eleverna olika

lässtrategier för att förstå innehållet. Elever berättar att de ofta tittar på korta filmklipp som hör till det de ska lära sig i läroboken och att lärare ibland ställer frågor om lärobokstexten via ett lärverktyg. Elever berättar även att lärare varierar hur de arbetar med läsning i läroböckerna där lärare sammanfattar på tavlan och läser högt eller att alla läser tillsammans. Eleverna får också läsa gruppvis, parvis eller enskilt. Elever berättar även att lärare ibland arbetar med att eleverna ska stryka under viktig information i lärobokstexterna tillsammans.

Av lärar- och elevintervjuerna framgår att det är tydligt för eleverna att det finns ett medvetet arbete för att förmedla kunskaper vilket har bidragit till att stärka elevernas ämnesintresse och lust att vilja lära sig mer. Eleverna uttrycker i intervju att läroboken i kombination med andra läromedel och lärverktyg utgör en viktig källa för kunskapsinhämtningen.

Instruktioner och användning av läroböcker och andra läromedel i undervisningen

Granskningen visar att lärarna ger ändamålsenliga instruktioner till eleverna hur de ska använda läroboken eller det andra läromedlet på lektionen men också för att få ämnesöverblick och insikt i syftet med ett läromedel.

Av lärarintervjuerna framgår att gemensamma diskussioner som förts i kollegiet angående användning av läroböcker har handlat om hur de ska undervisa och instruera eleverna att använda läroböckerna. Lärare i årskurs 4–6 berättar att lärare arbetar aktivt med att träna eleverna så att de ska få strategier att hitta i läroboken och få svar på frågor genom att exempelvis titta på underrubriker och bilder. Lärare uppger att de alltid ger en förförståelse till eleverna och pratar om viktiga begrepp i lärobokstexterna innan de läser lärobokstexterna tillsammans. Av intervjuer med lärare i årskurs 1–3 framgår att de lägger mycket tid på att träna eleverna i hur de ska använda läroböcker och tillhörande arbetsböcker. Lärare uppger att de alltid förklarar hur läroboken är uppbyggd när läroboken introduceras för eleverna. Lärare förbereder eleverna genom att alltid gå igenom instruktionerna i läroboken tillsammans i klassen. Lärare använder också en dokumentläsare för att visa lärobokens text och bilder på tavlan för eleverna när de exempelvis läser högt. Lärare berättar även att de tar ut viktiga ord från läroböckerna och förklarar och skriver dem på tavlan innan de tillsammans tar sig an lärobokstexterna.

Elever beskriver i intervju att lärarna ger instruktioner om hur de ska läsa och använda läroboken på lektionerna. Som exempel tar eleverna upp att läraren skriver på tavlan vilka sidor som ska läsas i läroboken och att de därefter har gemensam läsning av innehållet eller en genomgång av läraren.

Elever beskriver även att lärare ofta projicerar upp bilder från läroboken på tavlan för att förklara vad de ska göra i läroboken och att lärarnas instruktioner gör så att eleverna alltid vet vad de ska göra.

Användning av läroböcker och andra läromedel anpassade utifrån elevernas olika förutsättningar och behov

Granskningen visar att lärare använder läroböcker och andra läromedel som är anpassade utifrån elevers olika förutsättningar och behov vilket ger eleverna möjligheter att utvecklas utifrån sina förutsättningar.

Lärare uppger att de i samband med kollegiala samtal om val av läroböcker har diskuterat att de läroböcker som de använder bör vara nivåanpassade utifrån elevernas olika förutsättningar och behov. I intervjuer med lärare i årskurs 1–3 framkommer exempelvis att lärarna använder lärarhandledningarnas kopieringsunderlag för extra material samt tips på hur de kan utveckla arbetsområdet. Lärarna berättar även att de kompletterar med olika arbetsblad från andra läroböcker och läromedel för att skapa olika nivåer för eleverna. Lärare berättar att det i ämnen som matematik och svenska finns olika nivåer i läroböckerna som eleverna kan arbeta med. Lärare i årskurs 4–6 berättar exempelvis att det i lärarhandledningen i engelska finns samma texter som i läroboken men på en lägre nivå för de elever som behöver stöd. I samhällsorienterande och naturorienterande ämnen ger lärarna utmaningar via att elever skriver mer utvecklade svar på lärobokens frågor. Lärare på alla stadier uppger att de både stöttar elever i behov av extra hjälp och att de kan utmana de elever som behöver det. Lärare uppger också att de arbetar med fördjupningsfrågor till elever som behöver det.

Möjlighet att använda läroböcker och andra läromedel utanför lektionstid

Granskningen visar att eleverna inte i alla ämnen och årskurser har tillgång till och ges möjlighet att använda läroböcker och andra läromedel utanför lektionstid, till exempel vid läxor och inför bedömningsuppgifter.

I intervjuerna med lärare och elever framkommer att elever har tillgång till egna läroböcker men att eleverna sällan får ta hem läroböckerna. Det framgår att eleverna får ta hem läroböcker i främst språkval samt om de är efter i skolarbetet men i övrigt får eleverna sällan ta hem läroböckerna. Elever i årskurs 4–6 uppger att de inte får ta hem läroböckerna vid läxor och prov utan främst när de varit borta länge från skolan. Lärare berättar att i de fall elever i årskurs 4–6 har läxa eller prov så får de ta hem anteckningsböcker eller skrivhäften. Lärare uppger i intervju att de inte uppmuntrar elever att ta hem läroboken. Emellertid berättar lärare att de uppmuntrar elever som har ett särskilt intresse att ta hem och arbeta med

fakta i kompletterande faktaböcker. Elever som har särskilda behov har möjlighet att ha en extra uppsättning läroböcker i hemmet för att underlätta skolarbetet. Av rektorsintervjun framgår att elever ska kunna ta hem läroböcker i alla ämnen, men att rektorn nu uppmärksammat att så inte är fallet.

Av elev- och lärarintervjuer framgår att eleverna vid de tillfällen då de uppmanats att ta hem läroböcker i samband med läxläsning eller för att läsa på inför prov fått instruktioner från lärarna hur de skulle använda läroböckerna.

Rektorns styrning och ledning av arbetet gällande elevernas tillgång till läroböcker och andra läromedel

Granskningen visar att rektorn styr och leder arbetet så att eleverna i merparten av ämnena får tillgång till ändamålsenliga läroböcker och andra läromedel.

I intervjun med rektorn framkommer att rektorn har sett till att det finns avsatta medel för att köpa in läroböcker och andra läromedel som behövs i undervisningen, men att det trots det inte köpts in läroböcker i ämnet teknik i årskurs 4–6. I intervjuer framgår att eleverna har tillgång till läroböcker i alla teoretiska ämnen förutom i teknik årskurs 4–6. Rektorn uppger att det lagts stora investeringar i läroböcker under förra läsåret då rektorn började sin anställning. Rektorn har exempelvis godkänt olika kompletteringar av läroböcker under höstterminen utöver inköpen vid läsårsstart. Rektorn uppger även att det nu finns en plan att köpa in läroböcker i teknik för årskurs 4–6 till läsåret 2026/2027. Vidare framgår av intervjuer med både lärare och rektorn att lärarhandledningar köpts in och används som stöd i undervisningen.

Av Skolinspektionens observation av den fysiska lärmiljön med fokus på läroböcker och andra läromedel framgår att läroböckerna finns tillgängliga för eleverna genom att eleverna har egna exemplar och en majoritet av läroböckerna finns i elevernas klassrum.

Rektorns ansvar för lärarnas delaktighet i valet av läroböcker och andra läromedel

Granskningen visar att rektorn tar ansvar för att göra lärarna delaktiga i valet av vilka läroböcker och andra läromedel som kan användas för att nå utbildningens mål.

Rektorn uppger i intervjun att hen i olika mötesformer diskuterar läroböcker och läromedel med lärarna. I intervjuer med rektorn och lärarna framgår att alla berörda lärare är delaktiga i inköp av nya läroböcker och att rektorn för didaktiska diskussioner med lärarna utifrån behov.

Exempelvis framgår att lärare i årskurs 1–3 och rektorn diskuterat val av lärobok i matematik och vad den ska innehålla när det gäller olika typer av upplägg i matematikundervisningen. Det framgår även att rektorn och lärare i årskurs 4–6 diskuterat val av lärobok i samhällsorienterande ämnen.

Rektorns arbete med likvärdighet inom skolenheten gällande läroböcker och andra läromedel

Granskningen visar att rektorn skapar förutsättningar för ett gemensamt och medvetet arbete gällande användning av läroböcker och andra läromedel för likvärdighet inom skolenheten, så att hänsyn tas till elevernas olika förutsättningar och behov.

Av rektorsintervjun framkommer att det finns ett pågående arbete för att stärka likvärdigheten inom skolan gällande lärarnas användning av läroböcker och andra läromedel. Av intervju med rektorn och lärarna framgår att lärarna under ledning av förstelärare arbetar med ett utvecklingsområde inom språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt för att öka kvaliteten på undervisningen. Detta inkluderar även fokus på läsning och läsutveckling i alla ämnen. Lärarna i samtliga årkurser uppger att de utifrån lärobok eller läromedel bland annat har gemensam läsning, läsning parvis eller i grupp och låter eleverna sammanfatta texter med egna ord. Lärare och rektorn uppger att dessa undervisningsaktiviteter kopplade till läsning är något de kommit överens om i kollegiet utifrån arbetet med språkutvecklande arbetssätt.

I intervjuer med rektorn och lärare framkommer att det finns en röd tråd för hur läroböcker ska användas i undervisningen på skolan. Rektorn och lärare uppger att de har pratat ihop sig både på skolan och inom kommunen om vilka läroböcker de ska använda för att skapa en röd tråd och likvärdighet mellan årskurserna. Rektorn och lärare uppger att lärarna använder samma lärobokserie inom stadiet eller över stadierna för att skapa progression och röd tråd samt att lärare kommer överens om olika läroböcker som ska köpas in för att skapa en likvärdighet på skolan. Exempelvis använder alla lärare i engelska i årskurs 3 samma läroboksserie som årskurs 4–6.

Utvärdering och utvecklingsarbete gällande läroböcker och andra läromedel

Granskningen visar att rektorn i begränsad utsträckning ser till att lärare utvärderar tillgången till och användningen av läromedel.

I intervjuer med rektorn och lärare framgår att tillgång till och användning av läroböcker och andra läromedel diskuteras i arbetslagen och att lärare

framför allt diskuterar användningen av läromedel inför nya beställningar på vårterminen. Däremot framgår att rektorn inte följer upp resultat av lärares utvärderingar gällande hur läroböcker och andra läromedel fungerar i undervisningen i förhållande till elevers utveckling mot målen. Det saknas ett systematiskt arbete med hur och när utvärderingar av läroböcker och andra läromedel genomförs på skolenheten samt hur utvärderingar kopplas till elevernas kunskapsresultat. Rektorn och lärare uppger att även om läroböcker och andra läromedel ofta diskuteras på skolenheten så saknas instruktioner och rutiner med direktiv om hur läroböcker och andra läromedel ska utvärderas både utifrån hur de fungerar i undervisningen och utifrån påverkan på elevernas studieresultat.

Identifierade utvecklingsområden

Utvecklingsområde 1

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Använd läroböcker och andra läromedel för att skapa sammanhang i undervisningen och progression i elevernas lärande.

Av läroplanen framgår att rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att alla elever erbjuds strukturerad undervisning under lärares ledning samt att alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.¹ Av läroplanen framgår vidare att läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven får använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål. Eleven ska successivt få fler och större självständiga uppgifter och ett ökat eget ansvar samt få möjligheter till ämnesfördjupning, överblick och sammanhang.²

Motiveringen till utvecklingsområdet är att det inte finns tillgång till lärobok i ämnet teknik i flera årskurser. En avsaknad av en genomtänkt struktur för användningen av läromedel i ämnet teknik gör det svårt för eleverna att få en tydlig överblick och progression i sin kunskapsutveckling.

¹ Lgr 22, avsnitt 2.8, Rektorns ansvar.

² Lgr22, avsnitt 2.2, Kunskaper Riktlinjer.

När undervisningen främst bygger på lärarnas eget material eller lärverktyg så kan det leda till variation i kvaliteten och mindre systematisk undervisning.

Genom att använda läromedel och tillhörande lärarhandledningar kan dessa stödja lärandet på olika sätt. Bland annat kan ändamålsenliga läromedel skapa sammanhang och ge en överblick och på så sätt främja lärandet. Lärarna kan med hjälp av lärarhandledningar planera en undervisning som ger eleverna sammanhang och överblick. Eleverna kan genom läromedel få succesivt alltmer utmanande uppgifter och texter vilket gynnar deras kunskapsutveckling.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn ser till att lärarna använder läroböcker och andra läromedel i alla teoretiska ämnen samt att lärare medvetet arbetar med texterna i dessa läromedel för att ge eleverna sammanhang och struktur. Ett sådant arbete kan bidra till elevernas ämnesintresse och vilja att lära sig mer.

Utvecklingsområde 2

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Ge eleverna möjlighet att använda läroböcker även utanför undervisningstid.

Av skollagen framgår att eleverna utan kostnad ska ha tillgång till läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.³ Av läroplanen framgår att läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven får använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål och får möjligheter till ämnesfördjupning, överblick och sammanhang.⁴ Av förarbetena framgår att formuleringen att eleverna ska "ha tillgång till" de läroböcker som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål innebär att eleverna till exempel ska få möjlighet att ta med läroböckerna hem så att eleverna kan repetera, läsa på och gå tillbaka

³ 10 kap. 10 § skollagen (2010:800)

⁴ Lgr22 avsnitt 2.2 Kunskaper.

till det som läraren belyst i undervisningen och på så sätt fördjupa och befästa sina kunskaper.⁵

Motiveringen till utvecklingsområdet är att lärarna i begränsad omfattning låter eleverna använda läroböcker utanför lektionstid. När eleverna inte får låna hem läroböckerna från skolan försvårar det deras möjligheter till fördjupning, repetition och förberedelse samt för läxläsning.

Genom att öka tillgången till och aktivt främja användningen av läroböcker och andra läromedel utanför lektionstid kan elever ges bättre möjligheter att utveckla sin förståelse och självständigt befästa kunskaper.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn ser till att eleverna har tillgång till de läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål även utanför undervisningstid. Skolverket har material om läxor som kan användas i detta.⁶

Utvecklingsområde 3

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Stärk ledningen och samordningen av arbetet med att ge alla elever tillgång till läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

Av läroplanen framgår att rektorn som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen, kriterierna för bedömning av kunskaper och betygskriterierna. Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.⁷

⁵ Prop. 2023/24:21 s. 46.

⁶ [Läxor - Skolverket](#) hämtad 2026-02-11

⁷ Lgr 22 avsnitt 2.8 Rektorns ansvar

Motiveringen till utvecklingsområdet är att eleverna inte har tillgång till läroböcker i ämnet teknik för årskurs 4–6.

Genom att öka tillgången till läroböcker ger det elever en grundläggande utgångspunkt för undervisningen, oavsett tidigare kunskaper vilket är i linje med läroplanens mål om en likvärdig utbildning för alla. Läroböcker som är författade av ämnesexperter och granskade av fackgrupper säkerställer att innehållet är korrekt, sakligt och i linje med skollagen och läroplanens krav på objektivitet.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn ger alla elever tillgång till läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

Utvecklingsområde 4

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Utvärdera tillgången till och användningen av läroböcker och andra läromedel samt vidta vid behov åtgärder för att utveckla skolans arbete.

Av läroplanen framgår att rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen, kriterierna för bedömning av kunskaper och betygskriterierna.⁸ Av förarbetena framgår att en definition av begreppen lärobok, läromedel och lärverktyg i skollagen kan bidra till möjligheten att systematiskt och kontinuerligt kunna följa upp tillgång och användning av läromedel utifrån likvärdighet och skolans kompensatoriska uppdrag.⁹

Motiveringen till utvecklingsområdet är att granskningen visar att det i nuläget inte görs någon uppföljning, utvärdering eller analys av tillgången till och användningen av läroböcker och andra läromedel på skolenheten. Rektorn har inte gett lärarna förutsättningar till ett sådant arbete. Rektorn har inte heller vidtagit några åtgärder i förhållande till tillgången till och användningen av läroböcker och andra läromedel.

Genom att rektorn ger lärare möjlighet att utvärdera läroböcker och andra läromedels kvalitet, pedagogiska upplägg och anpassning till elevernas

⁸ Lgr 22 avsnitt 2.8 Rektorns ansvar

⁹ prop. 2023/24:21 s. 27

behov, kan analysen av utvärderingens resultat leda till väl underbyggda beslut gällande eventuella utvecklingsåtgärder.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn ser till att lärarna ges förutsättningar att följa upp, utvärdera och analysera resultaten samt vid behov vidta åtgärder avseende tillgången till och användningen av läroböcker och andra läromedel på skolenheten. Sådana förutsättningar kan vara schemalagda möten för läromedelsdiskussioner, etablering av arbetsgrupper eller stöd i form av riktlinjer och resurser för att effektivisera processen. Med fördel kan skolans inplanerade möten inom ämnesgrupper användas till dessa diskussioner. Skolverket har även material som kan användas i detta.¹⁰

På Skolinspektionens vägnar

X Malin Larsson

Beslutsfattare

Signerat av: Malin Larsson

X Fredrik Joneman

Föredragande

Signerat av: Fredrik Joneman

I den slutgiltiga handläggningen av ärendet har även utredare Måns Holmstedt deltagit.

¹⁰ [Systematiskt kvalitetsarbete - Skolverket](#) hämtad 2026-02-11

Bilaga 1: Författningsstöd

Den 1 juli 2024 trädde ändringar i skollagen i kraft som syftar till att stärka elevers tillgång till ändamålsenliga läromedel.¹¹ Ändringarna gäller för flera skolformer. För grundskolan är lydelsen följande¹²:

Eleverna ska utan kostnad ha tillgång till läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.

I skollagens första kapitel har införts definitioner av begreppen läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg.

I skollagen avses med

- lärobok: tryckt läromedel, med eller utan digitala komponenter,
- läromedel: helt eller delvis tryckt eller digitalt verk som är avsett att användas i undervisningen, som överensstämmer med relevanta delar av tillämplig kurs-, ämnes- eller ämnesområdesplan och läroplanen, och som är utgivet av någon som bedriver utgivningsverksamhet av professionell art,
- lärverktyg: läroböcker, andra läromedel och andra tryckta eller digitala verk samt utrustning och material som används i undervisningen.¹³

I samband med lagändringarna har regeringen även beslutat om nya formuleringar i flera läroplaner.¹⁴ I läroplanen för grundskolan har ändringarna följande lydelse.

Läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven får använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.¹⁵

Rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att

¹¹ Lag (2023:951) om ändring i skollagen (2010:800).

¹² 10 kap. 10 § andra stycket skollagen.

¹³ 1 kap. 3 § elfte–trettonde strecksatserna skollagen.

¹⁴ Förordning (SKOLFS 2024:590) om ändring i förordningen (2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet.

¹⁵ Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper.

- alla elever erbjuds strukturerad undervisning under lärares ledning,
- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker, andra läromedel och andra lärverktyg som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål,
- alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda skolbibliotek,
- alla lärare får tillgång till de lärarhandledningar som behövs för att ge eleverna en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål.¹⁶

¹⁶ Lgr 22, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar.

Bilaga 2: Granskningens genomförande

Bakgrundsuppgifter

Skolinspektionen besökte Hunnebostrands skola den 20 januari 2026. Besöket genomfördes av utredarna Fredrik Joneman och Måns Holmstedt.

Skolenheten är en kommunal skola verksam i Sotenäs kommun med förskoleklass och grundskola, årskurserna 1–6. Förskoleklass har inte ingått i granskningen. På skolenheten går cirka 150 elever i årskurs 1–6.

Underlag för bedömning

Underlaget i detta beslut utgörs av:

- En observation av delar av lärmiljön med fokus på tillgången till läroböcker och andra läromedel.
- En gruppintervju med elever.
- Två gruppintervjuer med lärare.
- En intervju med rektorn.
- Dokument som begärts in från huvudmannen.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket för att ges en möjlighet att yttra sig över den.

Bilaga 3: Granskningens utgångspunkter

Granskningens syfte

Syftet är att granska kvaliteten i skolors arbete för att ge eleverna tillgång till och användning av läroböcker och andra läromedel i förhållande till Skolinspektionens kvalitetskriterier.

Frågeställning

I vilken utsträckning får eleverna tillgång till och förutsättningar att använda läroböcker och andra läromedel som behövs för en god kunskapsutveckling i enlighet med utbildningens mål?

Kvalitetskriterier

Bedömningen görs i förhållande till de kvalitetskriterier Skolinspektionen satt upp i granskningen inom det granskade området, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Inom granskat område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar men utvecklingsområden finns eller i låg utsträckning.

Lärarnas arbete med att organisera och genomföra undervisningen så att eleverna får använda läroböcker och andra läromedel.	Rektorns ansvar för att alla elever får tillgång till och förutsättningar att använda ändamålsenliga läroböcker och andra läromedel.
Lärarna använder läroböcker eller andra läromedel i undervisningen på ett sätt som skapar överblick och sammanhang i ämnet.	Rektorn styr och leder arbetet så att eleverna får tillgång till ändamålsenliga läroböcker och andra läromedel.
Lärarna använder läroböcker eller andra läromedel på ett sätt som ger eleverna möjlighet till progression samt stärker elevernas ämnesintresse och vilja att lära sig mer.	Rektorn tar ansvar för att lärarna är delaktiga i valet av läroböcker och andra läromedel.
Lärarna använder läroböcker eller andra läromedel för att utveckla elevernas läsförståelse.	Rektorn skapar förutsättningar för ett gemensamt och medvetet arbete kring användning av läroböcker och andra läromedel för likvärdighet inom skolenheten, så att hänsyn tas till elevernas olika förutsättningar och behov.
Lärarna ser till att eleverna får ändamålsenliga instruktioner i hur läroböcker och andra läromedel ska användas i undervisningen.	Rektorn ser till att lärarna utvärderar hur läroböcker och läromedel fungerar i undervisningen i förhållande till elevers utveckling mot målen. Rektorn använder resultaten i skolans utvecklingsarbete.
Lärarna ser till att elever använder läroböcker och andra läromedel som är anpassade utifrån elevernas olika förutsättningar och behov.	
Lärarna ser till att eleverna får använda läroböcker och läromedel utanför lektionstid och uppmuntras använda dem utanför lektionstid för att befästa sina kunskaper.	